

Trei teze de doctorat notate cu „Excelent”, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași și-a completat marți, 24 septembrie, lista doctorilor în domeniu cu încă trei nume. Părintele Vasile Costan, paroh la Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Bogonos, Protopopiatul 3 Iași, a susținut teza „Părintele Petru Vintilescu – activitatea liturgică, academică și de cercetare”, părintele arhimandrit Dionisie Constantin, consilier patriarhal pentru Atelierele Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă al Patriarhiei Române, a susținut teza „Frumusețea liturgică ortodoxă – icoană a frumuseții cerești. Istoria, arta confecționării și semnificațiile teologico-simbolice ale obiectelor de cult”, iar părintele arhimandrit Mihail Daniliuc, egumenul Schitului Vovidenia-Neamț și cadru didactic la Seminarul Teologic „Veniamin Costachi” – Mănăstirea Neamț, a susținut teza „Maica Domnului în cultul divin ortodox și în cultura română (Poezia cultă)”.

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” a Universității „Al. I. Cuza” din Iași a găzduit marți, 24 septembrie, alte trei evenimente academice. Acestea s-

au bucurat de prezența unui public numeros format din profesori de teologie, părinți consilieri, preoți, monahi, jurnaliști, doctoranzi și studenți.

Prima manifestare a constat în susținerea tezei de doctorat „Părintele Petru Vintilescu – activitatea liturgică, academică și de cercetare” de către părintele Vasile Costan, paroh la Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Bogonos, Protopopiatul 3 Iași. Coordonatorul științific al tezei a fost pr. prof. univ. dr. Viorel Sava, iar comisia de doctorat l-a avut ca președinte pe pr. prof. univ. dr. Petre Semen de la Facultatea de Teologie ieșeană. Referenți au fost pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș Bolyai” din Cluj- Napoca, arhim. prof. univ. dr. Cristian (Teofil) Tia, tot de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, și prof. univ. dr. Carmen Maria Bolocan de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași.

În cadrul prezentării publice, candidatul a subliniat: „Analizând personalitatea și opera teologului român, am putut observa că, vreme de peste două decenii (1928-1950), profesorul Petre Vintilescu a ilustrat cu multă competență catedra de Liturgică și Pastorală, contribuind consistent la sporirea prestigiului ei. Opera sa este deosebit de valoroasă prin extensiunea și profunzimea ei, prin diversitatea tematică și, pe lângă valoarea științifică. Oferă soluții, propuneri și sugestii pentru îndrumarea activității liturgice și pastorale a preoților din parohii. Valoarea de excepție a operei renumitului liturgist este confirmată și de reeditarea unui număr însemnat de lucrări și de faptul că multe din studiile sale de Liturgică și Pastorală ocupă și astăzi un loc de frunte în notele bibliografice ale specialiștilor. Părintele Petre Vintilescu, prin pasiunea pentru studiu, prin slujirea sacerdotală, prin iubirea față de neamul românesc și față de Biserica Ortodoxă, constituie un model polivalent, ca liturgist și liturghisitor, ca profesor și teolog, demn de urmat”.

La finalul ședinței de susținere publică a tezei, după întrebările primite din partea publicului, membrii comisiei au acordat părintelui Vasile Costan titlul de Doctor în Teologie, cu calificativul „Excelent”.

Teză de doctorat având ca subiect istoria și semnificațiile obiectelor de cult

Cea de a doua teză de doctorat a avut titlul „Frumusețea liturgică ortodoxă – icoană a frumuseții cerești. Istoria, arta confecționării și semnificațiile teologico-simbolice ale obiectelor de cult” și a fost susținută de părintele arhimandrit Dionisie (Dumitru) Constantin, consilier patriarhal pentru Atelierele Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă al Patriarhiei Române. Coordonatorul științific al tezei a fost pr. prof. univ. dr. Viorel Sava, iar comisia de doctorat l-a avut ca președinte pe pr. prof. univ. dr. Ioan Cristinel Teșu de la Facultatea de Teologie ieșeană. Referenți au fost

pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș Bolyai” din Cluj – Napoca, arhim. prof. univ. dr. Cristian (Teofil) Tia de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și pr. prof. univ. dr. Petre Semen de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași.

În fața unui public numeros, format din părinți consilieri patriarhali, profesori de teologie, preoți, monahi, doctoranzi și studenți, părintele Dionisie Constantin a prezentat fiecare capitol al tezei și a motivat alegerea temei: „Obiectele de cult reprezintă una dintre sursele de primă importanță pentru cunoașterea istoricului dezvoltării formelor de venerare ale Bisericii creștine. Spre deosebire de analiza evoluției formulelor liturgice, ce este afectată de lipsa izvoarelor documentare, mai ales pentru perioadele mai vechi, cât și de apariția unor inevitabile greșeli de copiere, obiectele de cult oferă cercetătorului o imagine limpede cu privire la simbolistica și ritualurile întrebuințate de către instituția ecleziastică de-a lungul existenței sale. Deoarece au constituit vreme de peste cincisprezece secole unul dintre domeniile predilecte de manifestare ale tendințelor artistice, importanța studiului obiectelor de cult nu este mărginită la spațiul teologic, ci include atât domeniul istoriei, cât și pe acela al istoriei artei, fiind deosebit de relevante pentru manifestarea feluritelor influențe regionale, determinarea perioadelor de predominanță a unui stil artistic, cu particularitățile caracteristice, cât și evoluția tehnicilor de prelucrare a lemnului, pietrei, ceramicii, metalelor și stofelor. Mai mult decât atât, în special pentru perioada Bisericii primare (primele trei secole), obiectele și veșmintele de cult ale Bisericii – care s-a dovedit mult mai conservatoare în întrebuințarea acestora decât societatea civilă, deoarece le-a atribuit un simbolism special – constituie mărturii istorice inestimabile privitoare la îmbrăcămintea și obiectele de uz cotidian ale epocii Imperiului Roman târziu, dat fiind că persecuțiile i-au silit cel mai adesea pe clericii și credincioșii Bisericii din primele secole să se folosească de veșmintele comune și de vasele de uz casnic și la săvârșirea cultului”.

La finalul ședinței și după sesiunea de întrebări, membrii comisiei au acordat părintelui arhimandrit Dionisie Constantin titlul de Doctor în Teologie, cu calificativul „Excelent”, apreciind și activitatea deosebită a acestuia în cadrul Atelierelor Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă al Patriarhiei Române.

„Maica Domnului a fost oglindită cu multă evlavie în creațiile poezilor români”

Ultima prezentare de doctorat – „Maica Domnului în cultul divin ortodox și în cultura română (Poezia cultă)” – s-a bucurat, de asemenea, de prezența unui public numeros și select și a fost susținută de părintele arhimandrit Mihail (Dan-Mihai) Daniliuc, egumenul Schitului Vovidenia-Neamț, custode al Casei Memoriale

„Visarion Puiu” și al Muzeului „Mihail Sadoveanu” și cadru didactic la Seminarul Teologic „Veniamin Costachi”- Mănăstirea Neamț. Coordonatorul tezei a fost tot pr. prof. univ. dr. Viorel Sava, iar comisia de doctorat l-a avut ca președinte pe pr. prof. univ. dr. Ioan Cristinel Teșu de la Facultatea de Teologie ieșeană. Referenți au fost pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca, arhim. prof. univ. dr. Cristian (Teofil) Tia de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și prof. univ. dr. Carmen Maria Bolocan de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași.

„Lucrarea «Maica Domnului în cultul divin ortodox românesc și în cultura română (poezie)» evidențiază locul rugăciunii adresate Maicii Domnului în viața liturgică a Bisericii, precum și reverberațiile cultului Fecioarei Maria în istoria literaturii culte a poporului român, manifestat în numeroase creații poetice. Numărul și frecvența sărbătorilor mariale, marea varietate de laude consemnate de imnografie evidențiază prezența constantă a Maicii lui Hristos în cultul divin ortodox, în general, și în cel românesc, în special. Nu putem vorbi despre existența Bisericii, ca adunare a celor ce cred și mărturisesc pe Hristos, dar nici despre primele forme de manifestare culturală a acestei credințe, fără să facem referire la evlavia și prezența specială a Maicii Domnului. Lucrarea urmărește abordarea parțială a aspectelor dogmatice și istorice, acordând un spațiu mai generos celor liturgice. Unul dintre obiectivele urmărite îl reprezintă întocmirea unei sinteze a apariției și dezvoltării cultului mariologic în existența Bisericii, accentuând felul în care au luat naștere sărbătorile închinat Maicii Domnului. Un alt obiectiv al prezentei cercetări vizează apariția și dezvoltarea cultului mariologic în spiritualitatea liturgică românească și modul concret de proslăvire a Maicii Domnului, așa cum reiese din rânduiala slujbelor oficiate în Biserica Ortodoxă Română. De asemenea, teza evidențiază modul în care cultul mariologic se regăsește nu doar în viața culturală a Bisericii noastre strămoșești, ci și în cea culturală a poporului nostru căci istoria literaturii române ne învederează că Maica Domnului a reprezentat dintotdeauna o temă favorită în toate epocile, de la apariția primelor manifestări literare, până în zilele noastre. Începând cu primul poet al literaturii naționale, Sfântul Ierarh Dosoftei, până în contemporaneitate, Maica Domnului a fost oglindită cu multă evlavie în creațiile poezilor români din perioade istorice diferite, adepți ai unor mișcări ideologice distincte, trăind chiar sub regimuri politice ostile sau în libertate, în vremuri de restriște sau în zile senine; întotdeauna Fecioara Maria a reprezentat o neseacă muză. Colecția impresionantă de poezii din literatura română închinat Maicii Domnului cuprinde câteva sute de opere”, a subliniat părintele Mihail Daniliuc în prezentarea tezei sale de doctorat în Teologie.

După citirea referatelor de membrii comisiei și după întrebările venite din partea

publicului, părintelui Mihail Daniliuc i-a fost conferit titlul de Doctor în Teologie, cu calificativul „Excelent”. Membrii comisiei au apreciat și publicistica părintelui candidat apărută în portalul doxologia.ro, în cotidianul „Ziarul Lumina” al Patriarhiei Române, precum și în alte publicații și emisiuni religioase și laice.

Cele trei evenimente academice s-au încheiat cu jurământul de credință și de fidelitate față de Biserica strămoșească depus de noii doctori în Teologie, ceremonie ce a avut loc în capela Facultății de Teologie „Dumitru Stăniloae”.

ziarulumina.ro